

به نام خدا

«مطربِ آستی زد چنگ و دف به مستی زد در تمام هستی زد
لا اله الا الله»

آموزگار عشق، بی‌نیازِ الفبای عشق را می‌آموزد.

اول درین عشق شیدایی است؛ به پا خاستن است؛ و برخاستن از میانهٔ بند و بست‌ها.

عشق، به شیدایی رهنمود می‌کند و شیدایی به شور و نوا.

و چنین شد که از ازل عشقِ شوریده، ساز شکستهٔ دل را به نوا و امی دارد و نوای "داوود"، راهبر حق جویان به سوی مقصود می‌شود.

همچو آن روزی که منتظران به پیشوازِ معشوق در مدخلِ شهر مدینه ضربِ دلِ عاشق و منتظر و شوق زده از وصال را بر "دَف" کوبیدند و هلهله کردند.

"پرده از اسرار چون افتد، به گوش اهل دل هیچ فرقی ذکر را با نالهٔ ناقوس نیست"

و صدای سخن عشق است که: از دایره‌ای چوبین و پوستی بر آن و گیرد هم آمدن حلقه‌ها بر دورادور آن، و از کاسه‌ای دسته‌دار چوبین که با بهمه‌راه آمدن چند سیم "تارش" نامند و از کاسه‌ای چوبین که پوستی بر آن کشیده و "تنبک‌اش" گویند و مشق آن رسم ولایت خوانده شده^(۱)، ترجمانِ الفبای گمشدهٔ زبانِ دلِ عاشق.

و تا بوده ضربِ "دَف" بهانهٔ ساز شوریدگان شیداست، از خود برخاستن و به حقیقت پیوستن.

"رسید زخمهٔ عشقت به گوش دف که ز شوق به وجد، صوفی صافی به خانقه برخاست"

و ختم کلام آنکه:

"اگر چنانچه دل آدمی پاک باشد، صدای خدا را از همه جا می‌شنود"

این کتاب برای هنر جویان علاقه‌مند به "دَف" شامل چهارصد درس آموزشی است. شیوهٔ نت‌نویسی آن، روی حامل یک خطی است که متناسب با شیوهٔ نت‌نویسی سازهای کوبه‌ای غیر ملودیک در جهان است.

در اینجا لازم است بگویم که در طول این سالها در محضر اساتید محترم آقایان عندلیبی و خاک‌طینت و کامکار مشغول یادگیری بوده و همچنین به تدریس این هنر به علاقه‌مندان مشغول می‌باشم.

این کتاب نیازنامه‌ای است به حضرت حق، اول آموزگار عشق.

علی مسعودی

Shiraz-Beethoven.ir

سکوتها:

برابر کششهای مختلف صداها و به منظور جدا کردن صداها از یکدیگر علامتهائی برای سکوتها با همان نامها در موسیقی به کار می‌رود.

۱- سکوت گرد	=	زیر خط حامل
۲- سکوت سفید	=	بالای خط حامل
۳- سکوت سیاه		
۴- سکوت چنگ		
۵- سکوت دولاچنگ		
۶- سکوت سه‌لاچنگ		
۷- سکوت چهارلاچنگ		

تعریف خط اتحاد:

خط اتحاد خطی است منحنی که در بالا یا پایین دو نت هم‌نام و هم‌صدا گذارده می‌شود و در نتیجه کشش آن دو نت را به یکدیگر پیوست می‌دهد.

تعریف نقطه:

هرگاه نقطه در سمت راست نت یا سکوتی قرار گیرد به اندازه نصف کشش آن نت یا سکوت بر کشش آن افزوده می‌شود.

$$\circ \cdot = \circ + \text{dotted note} \quad \text{dotted note} = \text{note} + \text{dotted note} \quad \text{dotted note} = \text{note} + \text{quarter rest}$$

تعریف میزان:

هر جمله موسیقی از نظر زمان به قسمت‌های مساوی تقسیم می‌شود که هر یک از آن قسمت‌ها را "میزان" می‌گویند. خط قائمی که جمله‌ها را از یکدیگر جدا می‌کند "خط میزان" نام دارد.

هر میزان ممکن است از دو یا سه یا چهار و یا... قسمت مساوی تشکیل شود که آن قسمت‌ها را "ضرب" می‌گویند.

متداولترین میزانها عبارتند از میزانهای دو ضربی سه ضربی و چهار ضربی.

میزانها را با عدد کسری به نام "کسر میزان" مشخص می‌کنند.

به طور کلی میزانها را به دو دسته تقسیم می‌کنند: میزانهای ساده و میزانهای ترکیبی.

میزانهای ساده:

اگر ضرب هر میزان قابل تقسیم به ۲، ۴، ۸ و... قسمت مساوی باشد، آن میزان را "میزان ساده" گویند.

شکل انواع میزان ترکیبی:

میزانهای مختلط (لنگ):

میزانهای مختلط، میزانهایی هستند که از اجتماع دو یا چند میزان نامساوی (از نظر تعداد ضرب) تشکیل شده‌اند. مانند میزان $\frac{5}{4}$ که ممکن است از یک میزان $\frac{3}{4}$ و یک میزان $\frac{2}{4}$ و یا به عکس تشکیل شده باشد. برای مشخص نمودن موقعیت میزانهای مختلف اغلب به وسیله خط قائم نقطه چین یا کسر میزان تجزیه شده آنها را از هم تفکیک می‌کنند.

انواع میزانهای مختلط:

$$\dots \text{ و } \frac{5}{16} \text{ و } \frac{5}{8} \text{ و } \frac{5}{4} \text{ و } \frac{5}{2} \text{ و } \frac{5}{1}$$

$$\dots \text{ و } \frac{7}{16} \text{ و } \frac{7}{8} \text{ و } \frac{7}{4} \text{ و } \frac{7}{2} \text{ و } \frac{7}{1}$$

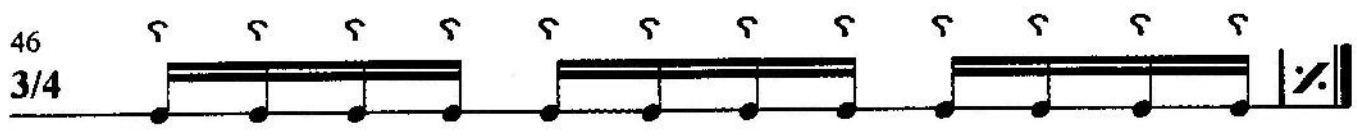
$$\dots \text{ و } \frac{8}{16} \text{ و } \frac{8}{8} \text{ و } \frac{8}{4} \text{ و } \frac{8}{2} \text{ و } \frac{8}{1}$$

$$\dots \text{ و } \frac{10}{16} \text{ و } \frac{10}{8} \text{ و } \frac{10}{4} \text{ و } \frac{10}{2} \text{ و } \frac{10}{1}$$

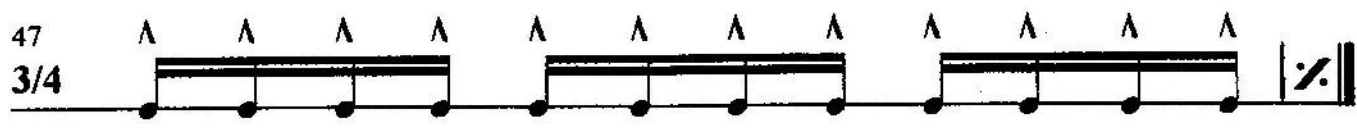
تقسیمات دیگر نتها:

نتهای موسیقی ممکن است با تقسیمات مختلفی اجرا شوند. به عنوان مثال اگر بخواهیم کشش نتهایی را که قابل تقسیم به ۲، ۴، ۸ و ... قسمت مساوی هستند به ۳ یا ۶ قسمت مساوی تقسیم و اجرا کنیم، در این صورت عدد ۳ یا ۶ را در بالا یا پایین آن نتها قرار داده و سپس آنها را در زمان ۲ یا ۴ نت اجرا می‌کنیم. اینگونه تقسیمات سه تایی را سه پر دو و شش تایی را شش بر چهار می‌گویند.

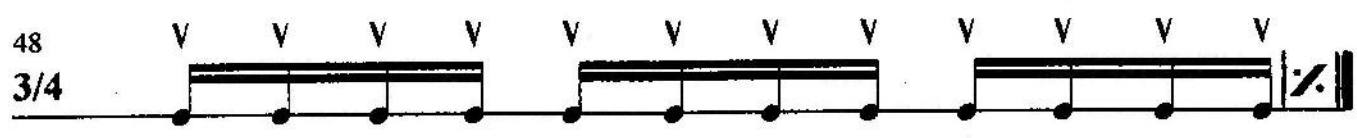
46
3/4

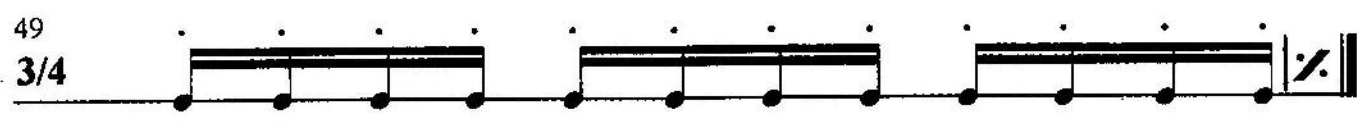
47
3/4

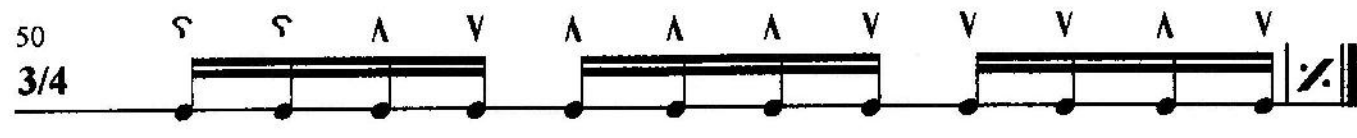
48
3/4

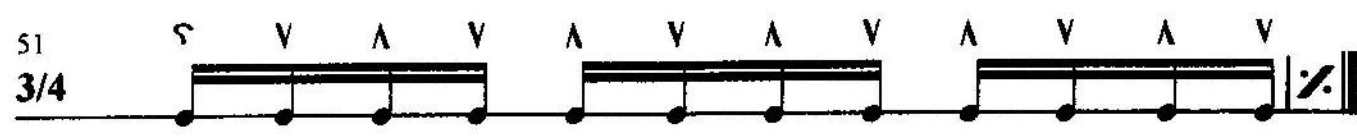
49
3/4

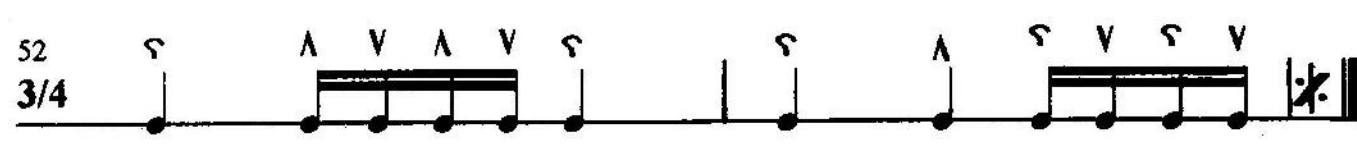
50
3/4

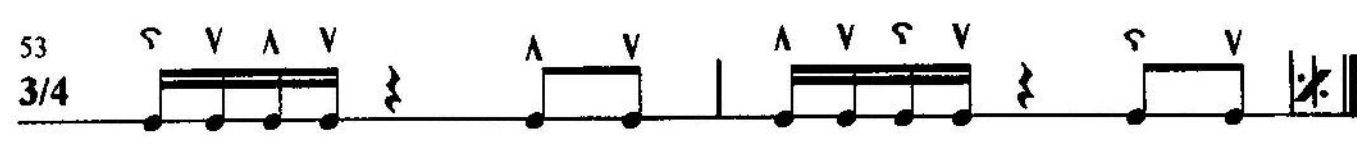
51
3/4

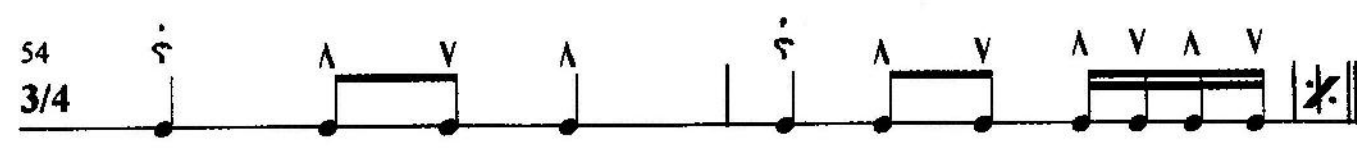
52
3/4

53
3/4

54
3/4

37
3/4

38
3/4

39
3/4

40
3/4

41
3/4

42
3/4

43
3/4

44
3/4

45
3/4